

MỘT SỐ CÂU CA DAO VỀ LÒNG THAM

1. Con rô cũng tiếc, con diếc cũng muốn

Ý nghĩa: cá rô và cá diếc là hai loại cá quen thuộc đối với người Việt Nam. Người xưa mượn hình ảnh hai loại cá này để thể hiện lòng tham của con người. Ý chỉ người tham lam đến mức cái gì cũng muốn có không buông bỏ cả “cá rô” lẫn “cá diếc”.

2. Tham thì thâm

Ý nghĩa: chỉ những người tham lam, luôn muốn mọi thứ là của mình thì sẽ dễ bị người đời lừa gạt, dễ gặp những điều xấu trong cuộc sống. Ví dụ như những người ham của sẽ dễ ý đến số lượng hơn phẩm chất nên hay mua đồ rẻ dễ bị hỏng hay bị người bán lừa.

3. Tham có tham giàu, đâm đầu vào lưới

Ý nghĩa: câu này có ý nghĩa là những người tham lam thường sẽ mù quáng và bị mắc bẫy, gặp tai họa. Vì lòng tham của mình mà họ không phân biệt được đúng sai nên dễ “đâm đầu vào lưới”.

4. Được voi đòi tiên

Ý nghĩa: chỉ những người quá tham lam. Được cái này còn đòi cái kia, không biết điều.

5. Ăn cướp cơm chim

Ý nghĩa: cơm chim là một trong những thứ nhỏ nhất nhất, người xưa mượn hình ảnh này để phê phán những kẻ tham lam đến cả những thứ nhỏ nhất, thứ của người nghèo cũng muốn ăn chặn, cướp về làm của mình.

6. Ăn chó cả lông ăn hồng cả hạt

Ý nghĩa: chỉ những người tham lam, thô bỉ ăn cả những thứ không ai ăn được.

7. Sống tham, chết thối

Ý nghĩa: chỉ người nào còn sống mà tham lam suốt ngày ăn chặn, bắt nạt người khác để vợ của về mình thì khi chết thân thể sẽ bị mục nát, thối rữa không nguyên vẹn.

8. Uống nước không chừa cặn

Ý nghĩa: đây là một trong những câu nói về lòng tham chỉ người tham lam không biết chia sẻ cho ai đến mức uống nước cũng uống cả cặn.

9. Tham sáu đồng lãi mất năm mươi tư đồng vốn

Ý nghĩa: đây là một câu tục ngữ nói về lòng tham lam cụ thể là hậu quả của lòng tham. Những người quá tham lam thường không kiểm soát được chính mình khi đứng trước vật chất hay của cải. Có những khi vì quá tham lam mà lại thiệt thân.

10. Bắt cá hai tay

Ý nghĩa: chỉ những người tham lam, làm hai hay nhiều việc cùng một lúc để có lợi cho mình. Câu nói này thường được dùng để chỉ chuyện yêu đương, hẹn hò.

11. Tham bát bô mâm

Ý nghĩa: chỉ cách nhìn thiên cận vì tham lam những cái trước mắt mà không tính toán lâu dài.

12. Tham thì thâm, lầm thì thiệt

Ý nghĩa: tham lam thì sẽ gặp những điều xấu trong cuộc sống còn mắc sai lầm hoặc nhầm lẫn thì thiệt thòi.

13. Ăn mày đòi xôi gấc

Ý nghĩa: “Ăn mày” chỉ những người cùng cực, đói khổ. “Xôi gấc” là một trong những món ăn xa xỉ của thời xưa. Nghĩa là đã thiếu thốn đói khổ nhưng vẫn tham lam đòi những thứ cao sang, xa xỉ.

14. Tham thực cực thân

Ý nghĩa: chỉ những người tham ăn, tham uống khi nạp quá nhiều thứ vào cơ thể thì sẽ ảnh hưởng đến cơ thể, ảnh hưởng đến sức khỏe. Bên cạnh đó, “Tham thực cực thân” cũng muốn nói đến những người tham lam, đổ kỹ trong cuộc sống thì đôi khi sẽ mang lại những tiếng xấu và ảnh hưởng không nhỏ đến bản thân.

15. Ăn một miếng, tiếng để đời

Ý nghĩa: vì tham lam, hưởng lợi mà là điều xấu sẽ để lại tiếng xấu muôn đời.

16. Ăn ngập mặt ngập mũi

Ý nghĩa: chỉ những người tham lam, chỉ biết vor vét cho bản thân, không nghĩ tới bất cứ ai.

17. Ngồi đồng thóc, móc đồng tiền

Ý nghĩa: chỉ những kẻ tham lam.

18. Lòng tham không đáy

Ý nghĩa: tham lam quá mức, không hề có chừng mực.

19. Máu tham hễ thấy hơi đồng thì mê

Ý nghĩa: “hơi đồng” là mùi đồng tiền, chỉ những kẻ tham lam chỉ cần thấy lợi ích là sẽ lao vào ngay lập tức.

20. Muốn ăn, gắp bỏ cho người

Ý nghĩa: người tham lam, ích kỷ nhưng lại tỏ ra lịch sự, cao thượng.

21. Của mình thì giữ bo bo
Của người thì thả cho bò nó ăn.

22. Chim tham ăn sa vào vòng lưới
Cá tham mồi mắc phải lưới câu.

23. Chim kia vì bởi tham ăn
Mà vương phải lưới người giăng đầy ròi,
Cá kia vì bởi tham mồi
Mà mắc phải lưới câu người cắm đây.

24. Tham vàng phụ nghĩa ai ơi
Vàng rồi tiêu hết, nghĩa đời còn nguyên.

25. Tham thanh chuông lạ tham thanh
Chê đây quán nát lều tranh không ngòi
Tham thì thâm Phật đã bảo thềm rằng chớ có tham
Tham thì thâm, đa dâm thì chết
Tham thì thâm cổ nhân dạy thế
Tham thì thâm dâm thì đen
Tham thì thâm làm thì mạt
Tham thì thâm làm thì mắc

Muốn cho chắc thì lo nhắc người
Lọ là câu khăn Phật Trời
Cứu được một người “Phúc đặng hà sa”.

26. Tham thì thâm, nhâm thì thiệt
Tham trắng quên đen
Tham vàng bỏ đồng gạch đầy
Vàng thì ăn hết, gạch xây nên thành.

27. Đừng ham nhà ngói cao nèn
Lăn thân vô đó biết bền hay không?

28. Đừng ham hót bạc ghe chài
Cột buồm cao bao lúa nặng, tấm đòn dài khó đi.

29. Chẳng tham nhà ngói lung linh
Tham về một nổi anh xinh miệng cười
Miệng cười anh đáng mấy mươi
Chân đi đáng nén, miệng cười đáng trăm.

30. Đừng nên tham phú phụ hèn
Đừng như châu chấu thấy sáng đèn nhảy vô.

31. Xét ra muôn sự ở đời
Tính hư, nét xấu con người thấy ngay
Lọ là niệm Phật ăn chay
Tham lam cho lắm có ngày làm than.

32. Cá vàng lơ lửng giếng xanh
Thong dong chôn ấy một mình thanh thoi
Ai ngờ cá lại ham môi
Bỏ nơi mát mẻ tìm nơi lạnh lùng.

33. Tham vàng bỏ đồng gạch đầy
Vàng thì ăn hết gạch xây nên thành.

34. Thấy mẹ em tham ruộng đầu cầu
Tham nhà con một tham trâu đầy chuồng
Thầy mẹ em tham bạc tham tiền
Tham con lợn béo cầm duyên em già
Đẻ đến nay anh cưới em nửa con gà
Dăm ba sợi bún một và hạt xôi.

35. Một tay hai trái khó bụng
Muốn bụng trái nọ thì đừng trái kia.

36. Con chim ham ăn còn mắc cái tròng
Người mà tham của sao khỏi mắc vòng gian nan.

37. Nghe đồn cha mẹ anh hiền
Cẩn cơm không bẻ, cẩn tiền bẻ hai.

38. Miếng ăn quá khẩu thành tàn
Tham ăn chết tắc, tiếng mang muôn đời.

39. Nghe tin anh nói nhọc nhằn
Mẹ cho trái mít, anh mần cả xơ!

40. Ăn thì chị để phần tôi
Làm thì phần chị chứ tôi không làm.

Anh Phước chuyển

nguồn: [blog người phương nam](#)

